

› ALPHAN MANAS:
"İşe girmenin yolu
IQ ve genetikten
geçiyor"

İŞ HAYATI DNA İLE TANIŞACAK

Şirketlerin personel seçiminde DNA, IQ ve sağ-sol beyin çalışma şeklinin belirleyici unsurlar olacağına inan Alphan Manas, sözkonusu kriterlerin iş hayatındaki yerini alacağını öngörüyor.

F. EMRE YILMAZ FOTOĞRAF SEREF YILMAZ

Türkiye'de yenilik denildiğinde ilk akla gelen isim. Brightwell Holdings Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Futüristler Derneği Onursal Başkanı ve TOBB bünyesinde kurulan Genç Girişimciler Kurulu üyesi ve Kamboçya'nın İstanbul Fahri Başkan-solosu Alphan Manas'dan söz ediyorum. Türkiye'deki üstün yeteneklilerse, yenilik avcısı Manas'ın en taze fikri. Çünkü Manas'ın yeni kartvizitinde Mensa Üstün Yeteneklileri Destekleme Derneği Başkanı yazıyor. Yeni kurduğu bu dernek ile Manas, bu kez de geleceğin işadamlarını, girişim-

cilerini, bilim insanlarını ortak platformda biraraya getirmeyi kafasına koymuş, hedefine de odaklanmış. Biz de geleceğin yöneticilerinin avına çıkan Manas ile geleceğin sektörlerini ve bu sektörlerde öne çıkacak noktaları masaya yatırdık...

› Türkiye'yi birçok yenilikle tanıştıran Alphan Manas, şu anda hangi projelerin üzerinde çalışıyor?

Bence gelecek üstün yeteneklilerin elinde olacak. Bu nedenle de üstün yeteneklilerle ilgileniyorum. Üstün yetenekliler orga-

nizasyonunu Türkiye'de oluşturmak için dünyadaki en aktif oluşumu sayılan, yaklaşık 100 ülkede 100 bin kişiye hitap eden Mensa ile iletişime geçtik. Nisan ayında da Mensa Üstün Yeteneklileri Destekleme Derneği'ni kurduk. Bu kapsamda ben de sözkonusu derneğin başkanlık görevini yürüyorum.

› Üstün yetenekliler üzerine yoğunlaşmanızın temel nedeni nedir, geleceğin dünyasında ve sektörlerinde üstün yeteneklileri nasıl konumlandırıyorsunuz?

Dünya genelinde ülke nüfuslarının ortalama yüzde 2'si üstün yeteneklilerden oluşuyor. Bu da Türkiye'de 1 milyon 400 bin üstün yetenekli insan olduğu anlamına geliyor. Sözkonusu üstün yetenekli insanları okul öncesi çağlarda tespit edebilir ve onları destekleyebilirsek, geleceğin işadamlarını, girişimcilerini, mühendislerini, bilim insanlarını, sporcularını ve sanatçıları yetiştirme şansına sahip oluruz. Biz de üstün yetenekli insanlar için bir tür sosyal paylaşım platformu oluşturduk ve Mensa Üstün Yeteneklileri Destekleme Derneği'ni kurduk.

Üstün yetenekli insanlara kendileri gibi

insanların olduğunun iyi ifade edilmesi gerekiyor. Biz de kurduğumuz dernekle üstün yeteneklilerin birbirleriyle iletişimde olmalarını sağlamak ve bu şekilde onların normalleşmesini engellemek istiyoruz. Bu dernek sayesinde Türkiye'deki üstün yetenekliler bilincini artırmak, aynı zamanda da üstün yeteneklilerin bu ülkenin geleceği olduğunu vurgulamak istiyoruz. Aslında bu yapıya geleceğin 'Fütüristler Derneği' diyebiliriz. Çünkü bu oluşumla geleceğin yöneticilerine yön gösterici olacağız.

► Tepkiler almaya başladınız mı?

Çalışma yaptığım tüm konular gündem oluşturuyor. Örneğin Fütüristler Derneği'nin kurulması gündemi oldukça meşgul etmişti. Üstün yetenekliler konusunda yaptığımız girişim de Başbakanlık bünyesinde önemli bir gündem oluşturdu. Çünkü önümüzdeki süreçlerde işe alımlarda IQ çok önemli olacak ve Türkiye'deki çok önemli bir devlet kurumu da personel alımında IQ testini kriter olarak kullanmayı düşünüyor. Bu gerçekleşirse adeta bir çığır açılacak. Bu girişimin gerçekleşmesi halinde, istihdam konusunda IQ testi ve Mensa üyesi olmak da bir öncelik teşkil edecek. Aynı şekilde üzerinde durduğum elektrikli araba konusu da bir anda ülkenin gündemine oturmuştu.

► Elektrikli araç konusunda geleceğim fakat öncelikle önümüzdeki süreçlerde hangi sektörlerin ya da mesleklerin öne çıkmasını öngörüyorsunuz? Söz konusu sektörlerin ve mesleklerin öne çıkmasına etki edecek faktörler neler olacaktır?

Beyin gittikçe tanınmaya başlayan bir organ. 'Beyin ve bilişsel bilim' önemli bir ana dal haline gelecek. Aynı şekilde genetik çeşitli dallara ayrılarak önemli bir alan olarak karşımıza çıkacak. Gelişen sektörlerin meslekleri doğurduğunu görüyoruz. Ama en önemli gelişme aranan elemanların özelliklerinde olacak. Şirketler artık 'T' tipi dediğimiz bir konuda derin bilgi sahibi kişilerden ziyade 'T' tipi kişileri tercih edecekler. Yani her konuda bilgi sahibi olanlar ama bir konuda daha derin bilgi sahibi olanlar önem kazanacaklar. Bu durumda mühendislik dallarından mezun olup, mühendisliği araç olarak kullanacaklar için 'mühendislik teknolojisi' ön plana

çıkacak. Yani çok derin mühendislikten ziyade kombine edilmiş mühendislik programlarında oluşturulacak eğitimler, gelişen teknolojilerle bezenerek öğrencilerin daha az derin ama daha çok konuda bilgi sahibi olmalarını sağlayacak. Bu bağlamda da mekatronik gibi mekanik ile elektroniğin evlendiği mesleklerin sayısı artacak. Türkiye'deki işverenlerin bu konuyu henüz iyi anlayamamalarıysa temel sorunu teşkil ediyor. Dolayısıyla üniversitelerin bu yeni dalları işverenlere iyi anlatmaları gerekiyor.

► Peki, iş süreçlerinde ne gibi gelişmelerin yaşanacağını öngörüyorsunuz?

“

Beyin gittikçe tanınmaya başlayan bir organ. 'Beyin ve bilişsel bilim' önemli bir ana dal haline gelecek.”

İşe başlamanın öncelikli kriteri IQ ve genetik olacak. Önümüzdeki 3 yıl içerisinde genetik dizin sonuç raporları bizim için çok önemli sonuç bildirgesi haline gelecek. Örneğin İlk DNA analizi 13 yıl sürmüş ve 3 milyar dolara mal olmuştu. Daha sonra 48 bin dolara 60-90 günde yapılabiliyor hale geldi. 2010 ve 2012 yılı için DNA dizin analiz fiyatının hedefi bin dolar ve 15 yıl içerisinde de bunun 1 dolara düşeceği düşünülüyor. Bireyler ne tip meslek ve iş seçimi yapacaklarını, girişimci olup olamayacaklarını çok rahatlıkla öğrenebilecekler. Dolayısıyla yeni mezunların işe alımlarında DNA, IQ ve sağ-sol beyin çalışma şekli önemli belirleyici unsurlar olarak iş hayatındaki yerini alacaklar.

► Bu kapsamda geleceğin mesleklerini nasıl tarif ediyorsunuz?

Geleceğin mesleği denildiğinde Türkiye'den mi yoksa dünyadan mı bahsettiğimizi iyi

analiz etmemiz gerekiyor. Çünkü mekatronik mezunu birinin iş bulmasının dahi zor olduğu Türkiye'de, beyin ve bilişsel mühendisliğin geleceğin mesleği olduğunu öğrencilere nasıl açıklayabiliriz? Örneğin Türkiye'de uçak mühendisleri mezunları var. Peki, bu mezunların ne kadarı uçak mühendisliği yapıyorlar ve Türkiye'de çalışabilecekleri kaç şirket var? Bu tür soruların iyi analiz edilmesi gerekiyor.

► Devletin bu noktada devrede olması gerekiyor mu?

Kesinlikle olması gerekiyor. Ama bu sorunu halen anlatabilmiş değiliz. Devletin bizlere ulaşması ve geleceğin meslek yapıları hakkında katkılar istemesi gerekiyor. Devletin bizi aramasını bekliyoruz ve bu konuda her zaman kapımız açık.

► Elektrikli otomotiv konusuna dönersek, çalışmanız ne aşamada?

Görüşüğümüz firma iflas etti ve şirketin mal varlıklarının 1-2 ay içerisinde satışa çıkması bekleniyor. Biz görüşmelerimize başladığımız günden itibaren sözkonusu şirketin elektrikli araba konusundaki malvarlığını satın almak istiyorduk. Ama bu mal varlığını satın alıp, orada üretme gibi bir zorunluluğumuz vardı. Şimdi şirketin mal varlığını satın alarak, Türkiye'ye getireceğiz. Bu şekilde ürün geliştirme çalışmalarını ve araç üretimini Türkiye'de yapabileceğiz. 2 ay içerisinde de bu sürecin tamamlanmasını bekliyoruz. 2011 yılı Nisan-Mayıs ayları gibi ilk aracımızı üretip, satmaya başlayacağımızı düşünüyorum. Türkiye pazarınıysa şu anda hedeflemiyoruz.

► Son olarak sektörlerin geleceği üzerine gözlemlerinizi öğrenebilir miyiz? Çünkü sektörlerin gelecekte nasıl şekillenecekleri en çok merak edilen konuların başında geliyor.

Devletler üç sektörde yer alacaklar. Sağlık ve eğitim sektörü devamlı olarak talep yaratacak ve büyüyecektir. Diğer tüm sektörler önemli değişim göstereceklerdir. Dolayısıyla 'Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır' mottosunu benimsemekte yarar var. Örnek olarak tekstil ve konfeksiyon sektöründe işgücü katkısını azaltacak yeni teknolojilere geçiş olacak. Bu nedenle de bu sektörler de çok önemli değişimlere hazırlıklı olmak gerekiyor. ♻